

Årsredovisning

för

Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening

802005-5565

Räkenskapsåret 2021

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

Ändamålet för Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening (Pensionskassan) är att tillhandahålla ålders-, sjuk- och efterlevandepension enligt gällande kollektivavtal, om inte annat avtalats mellan arbetsgivare och befattningshavare. Medlemmar i Pensionskassan är Handelsbanken och dess dotterbolag som ingått anslutningsavtal med Pensionskassan (gemensamt benämnda arbetsgivarna) samt de personer som någon av arbetsgivarna anmält för inträde i föreningen.

Verksamhetsåret 2021

Omvandling till tjänstepensionsförening

I december 2019 trädde den nya lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag i kraft och Pensionskassan ansökte därefter hos Finansinspektionen om att få omvandlas till tjänstepensionsförening under den nya regleringen. I januari 2021 erhöll Pensionskassan tillstånd att omvandlas och drivs från den 26 januari som tjänstepensionsförening under den nya lagen. I och med omvandlingen har det skett en namnändring till Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening som registrerades av Bolagsverket den 18 februari 2021.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Tiden efter räkenskapsårets utgång präglas av volatilitet på aktiemarknaden, fallande börskurser och ränterörelser. Marknadsvärdet på Pensionskassans tillgångar har minskat med ca 5 % fram till och med mitten av mars 2022. Det råder en fortsatt osäkerhet kring hur invasionen av Ukraina kan komma att påverka de finansiella marknaderna framgent.

Resultatutveckling

Årets resultat ökade jämfört med föregående år och uppgick till +1 931 mnkr (+ 350) efter avdrag för avkastningsskatt med 12 mnkr (11). Det tekniska resultatet, före avkastningsskatt, uppgick till 1 943 mnkr (361).

Värdeökning på placeringstillgångar i kombination med omallokering mellan tillgångsslag har genererat stora realiserade vinster och en ökad totalavkastning från 878 mnkr till 1 765 mnkr (not 9).

Pensioner under utbetalning, intjänade pensionsrätter och kompletteringspension intjänad mellan 1999-01-01 och 1999-12-31 har för räkenskapsåret 2021 räknats upp med 0,39 % (1,45).

Utbetalda försäkringsersättningar består av ersättning vid ålderspension, sjukdom, dödsfall och driftskostnader för skadereglering. Utöver försäkringsersättningar utbetalas också pensionstillägg. Utbetalda försäkringsersättningar inklusive pensionstillägg uppgick till 342 mnkr (342). Utbetalningar gjordes under året till 5 939 personer (5 853) och totalt antal försäkrade i föreningen uppgick vid årsskiftet till 12 738 personer.

Försäkringsteknisk avsättning är lägre för räkenskapsåret 2021 jämfört med föregående år främst som en följd av ändrade livslängdsantaganden och ändrat ränteantagande (not 20).

Antal anslutna arbetsgivare inom Handelsbankens koncern uppgick till 9 (9).

Totala driftskostnaderna uppgick till 12 mnkr (11). Beloppet avser administrationskostnader i försäkringsrörelsen och beskrivs närmare under not 12. Administrativa tjänster och internrevision köps bland annat från Handelsbanken. Uppgifter om transaktioner med närstående beskrivs närmare under not 3. Det utgår inga styrelsearvoden och Pensionskassan har inte betalat ut någon ersättning till anställda.

Kapitalförvaltning

Placeringsstrategi

Pensionskassans ändamål är att tillhandahålla ålders-, sjuk- och efterlevandepension till anställda i Handelsbankskoncernen. Pensionerna är förmånsbestämda vilket innebär att resultatet från kapitalförvaltning av tillgångar inte påverkar storleken på utbetalda pensioner.

Placeringar ska ske på ett aktsamt sätt och styrelsen följer löpande utvecklingen av Pensionskassans placeringar i förhållande till de utfästelser som

Pensionskassan ska trygga. Ambitionen är att avkastningen på medellång och lång sikt minst ska motsvara förväntad utveckling för Pensionskassans åtaganden med en tillräcklig buffert för att säkerställa värdesäkring av intjänade pensioner över tid.

Av femårsöversikt framgår placeringstillgångarnas utveckling samt motsvarande uppgifter för värdet på Pensionskassans åtaganden. Värdet på de samlade tillgångarna inklusive upplupna räntor och inlåning ökade med 1 511 mnkr till 17 130 mnkr (15 619).

Tillgångarna var placerade på följande sätt:

Belopp marknadsvärden mnkr

Marknad	2021	%-uell andel	2020	%-uell andel
Aktierelaterat	5 241	30,6%	6 201	39,7%
Ränterelaterat	11 278	65,8%	8 837	56,6%
Fastigheter	611	3,6%	581	3,7%
Summa	17 130	100,0%	15 619	100,0%

Belopp inklusive inlåning och upplupna räntor. Fastigheter avser här aktier i noterade fastighetsbolag.

Placeringstillgångarnas värde exklusive upplupna räntor och inlåning översteg livförsäkrings-avsättningen med 9 410 mnkr (7 576) vilket motsvarar en konsolidering på 229 % (198).

Aktiemarknad

Pensionskassans aktieportfölj består i huvudsak av investeringar i ett begränsat antal aktier noterade på Nasdaq OMX Nordisk Börs i Stockholm. Det största enskilda innehavet är Industrivärden, vilket utgjorde 25 % (38) av aktieportföljens marknadsvärde. Marknadsvärdet på Pensionskassans aktieinnehav uppgick till 5 241 mnkr (6 201) vilket motsvarar en andel av samtliga placeringstillgångar på 31 % (40).

Räntemarknad

De ränterelaterade tillgångarna består av marknadsvärderade obligationer, räntefonder och inlåning. Värdet på de ränterelaterade tillgångarna uppgick till 11 278 mnkr (8 837). Av de ränterelaterade placeringarna var 49 % (62) placerat i fonder administrerade av Handelsbanken.

Risker i verksamheten

De väsentligaste riskerna som är förknippade med verksamheten är finansiella risker, försäkringsrisker samt operativa risker. Pensionskassan står under Finansinspektionens tillsyn och det riskkänsliga kapitalkravet är en del av Finansinspektionens metodik för mätning av försäkringsverksamhetens

exponering mot olika risker. Ett kapitalkrav beräknas utifrån hur balansräkningen är sammansatt och ställs i förhållande till verksamhetens kapitalbuffert. Kapitalbuffert i förhållande till kapitalkrav ska vara betryggande för att inte Finansinspektionen ska ingripa. I den löpande uppföljningen ingår såväl beräkningar av kapitalbehov som uppföljning av samtliga väsentliga finansiella risker.

Finansiella risker

Placering av Pensionskassans medel i olika finansiella instrument innebär en exponering för olika typer av risker. De finansiella riskerna delas upp i marknadsrisk, kreditrisk och likviditetsrisk. Marknadsrisken är den största finansiella risken för Pensionskassan och den domineras av aktiekursrisken.

Vid beräkning av den försäkringstekniska avsättning- en utgör förändring i diskonteringsränta en ränterisk som har stor inverkan på avsättningens storlek samt på den premie som debiteras försäkringstagarna. Pensionskassan följer de föreskrifter för val av räntesats för diskontering som fortsatt gäller för tjänstepensionsföretag.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är osäkerheten i försäkringsutfall på grund av de försäkrades liv och hälsa. Inom ramen för Pensionskassans verksamhet är livsfalls- risken, det vill säga att de försäkrade lever längre än vad som antagits vid beräkning av de försäkrings- tekniska avsättningarna, den ojämförligt största försäkringsrisken.

Genom att följa upp respektive försäkringsrisk med avseende på antaganden och utfall samt löpande pröva lämpligheten i gjorda antaganden erhålls en god bild över Pensionskassans försäkringsrisker. Sannolikheten för att Pensionskassan inte ska kunna uppfylla sina åtaganden mot försäkringstagarna och de försäkrade bedöms vara begränsad. Det beror framförallt på att placeringstillgångarna med god marginal överstiger de försäkringstekniska avsättningarna.

Operativa risker

Med operativ risk menas konsekvensen av brister i intern kontroll, fel i arbetsprocesser och sådana risker som kan leda till ekonomisk förlust, utebliven intäkt, verksamhetsavbrott eller skadat förtroende. Operativa risker ska identifieras, bedömas, rapporteras och kontrolleras. Här är uppföljning av utlagd verksamhet väsentlig och följer av lag, föreskrifter och de policyer och riktlinjer som styrelsen fastställt.

Ytterligare upplysningar om risker och riskhantering framgår av not 2.

Organisation

Styrelsen består av sex personer, av vilka tre utses av Handelsbankens Centralstyrelse och tre av Finansförbundets koncernklubb i Handelsbanken. Under året hade styrelsen 6 (10) protokollförda sammanträden.

Pensionskassans styrelse har huvudansvaret för verksamheten och fastställer årligen interna styrdokument, policyer och riktlinjer. Pensionskassan har valt att via uppdragsavtal lägga ut verksamhet till uppdragstagare utanför föreningen. Verksamhetens arbete leds av en verkställande direktör vars arbetsordning fastställs av styrelsen årligen. Uppföljning av verksamheten sker inom de ramar som styrelsen fastställt.

Pensionskassan har en riskhanteringsfunktion som utvärderar systemet för riskhantering. I funktionens ansvar ingår bland annat att identifiera, mäta, analysera och rapportera väsentliga risker till styrelsen och verksamheten. Analys och kontroll av försäkringsrisker sker av aktuariefunktionen men även löpande av riskhanteringsfunktionen. Vidare har Pensionskassan en compliancefunktion med ansvar för att säkerställa regel efterlevnaden.

Pensionskassan har en funktion för internrevision med ansvar för att självständigt granska Pensionskassans verksamhet och redovisning. Här ingår att granska och utvärdera huruvida processer för riskhantering samt intern styrning och kontroll är tillfredsställande. Föreningsstämman utsåg två ordinarie revisorer och två suppleanter.

Förslag till resultatdisposition

Årets resultat uppgår till 1 930 899 693 kr och förs till konsolideringsfond.

Femårsöversikt

Tkr om ej annat anges

Utdrag ur resultaträkningen	2021	2020	2019	2018	2017
Premieinkomst	111 565	79 692	67 494	561 681	57 946
Kapitalavkastning	1 764 594	878 475	3 119 533	-525 420	1 676 637
Försäkringsersättningar	-342 364	-341 968	-337 379	-307 747	-280 798
Tekniskt resultat	1 942 514	361 096	2 284 239	-1 038 881	1 400 940
Årets resultat	1 930 900	349 877	2 275 090	-1 048 826	1 392 269

Ekonomisk ställning	2021	2020	2019	2018	2017
Placeringstillgångar	16 690 448	15 280 557	14 803 943	12 027 728	12 818 290
Försäkringsteknisk avsättning	7 280 532	7 704 419	7 460 732	6 904 498	6 145 010
Kapitalbas/ konsolideringskapital	9 850 575	7 919 675	7 569 798	5 294 708	6 854 688
Erforderlig solvensmarginal	-	314 279	304 500	282 284	249 255
Minimikapital	298 306	-	-	-	-
Risikänsligt kapitalkrav	2 301 354	-	-	-	-

Nyckeltal %	2021	2020	2019	2018	2017
Förvaltningskostnadsprocent	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Direktavkastning	1,4%	0,6%	2,9%	2,6%	2,3%
Totalavkastning	10,8%	5,7%	22,9%	-4,2%	13,7%
Konsolidering	229,2%	198,3%	198,4%	174,2%	208,6%

Definitioner

Erforderlig solvensmarginal	Beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter fram till och med räkenskapsår 2020. Efter Pensionskassans omvandling till tjänstepensionsföretag beräknas istället ett minimikapital för verksamheten i enlighet med regelverk för tjänstepensionsföretag.
Minimikapital	Minimikapital beräknas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:21 som gäller för tjänstepensionsföreningar
Risikänsligt kapitalkrav	Risikänsligt kapitalkrav beräknas utifrån hur balansräkningen är sammansatt i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:21.
Förvaltningskostnadsprocent	Pensionskassans totala driftskostnader i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och bankmedel.
Direktavkastning i procent	Ränteintäkter och aktieutdelning i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och bankmedel.
Totalavkastning	Ränteintäkter, aktieutdelning, realisationsresultat och värdeförändring i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och bankmedel.
Konsolidering	Visar förhållandet mellan placeringstillgångarnas marknadsvärden och den försäkringstekniska avsättningen.

Resultaträkning

tkr		2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Not 3,9			
Premieinkomster	Not 4	111 565	79 692
Kapitalavkastning, intäkter	Not 5	2 108 240	1 600 624
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 6	-	36 877
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 10	-342 364	-341 968
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	Not 11	423 887	-243 687
Driftskostnader	Not 12	-11 671	-10 957
Kapitalavkastning, kostnader	Not 7	-3 499	-459
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 8	-343 644	-759 026
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 942 514	361 096
Icke-teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 942 514	361 096
Skatt		-11 614	-11 219
Årets resultat		1 930 900	349 877
Totalresultat			
Årets resultat		1 930 900	349 877
Övrigt totalresultat		-	-
Årets totalresultat		1 930 900	349 877

Resultatanalys

tkr	Totalt	Förmånsbestämd försäkring	Riskförsäkring *)
Premieinkomster	111 565	109 140	2 425
Kapitalavkastning, intäkter	2 108 240	2 098 757	9 483
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	-	-	-
Utbetalda försäkringsersättningar	-342 364	-339 764	-2 600
Förändringar i andra försäkringstekniska avsättningar	423 887	430 131	-6 244
Driftskostnader	-11 671	-11 619	-52
Kapitalavkastning, kostnader	-3 499	-3 483	-16
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-343 644	-342 099	-1 545
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	1 942 514	1 941 063	1 451
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	1 942 514	1 941 063	1 451
Skatt	-11 614	-11 614	-
Årets resultat	1 930 900	1 929 449	1 451

*Avser tjänsteanknuten premiefrielseförsäkring samt sjukförsäkring

Balansräkning

tkr		2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar	Not 13		
Placeringstillgångar	Not 14		
Aktier och andelar	Not 15	5 852 601	6 579 190
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 16	10 837 847	8 501 334
Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 17	-	200 033
Summa Placeringstillgångar		16 690 448	15 280 557
Fordringar			
Övriga fordringar	Not 18	17	13 798
Andra tillgångar			
Kassa och bank		422 001	325 612
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 13,19	20 836	12 869
Summa tillgångar		17 133 302	15 632 836

Eget kapital, avsättningar och skulder

Eget kapital			
Konsolideringsfond		7 919 675	7 569 798
Årets resultat		1 930 900	349 877
Summa eget kapital		9 850 575	7 919 675
Försäkringstekniska avsättningar	Not 20		
Livförsäkringsavsättning		7 247 783	7 677 914
Avsättning för oreglerade skador		32 749	26 505
Summa försäkringstekniska avsättningar		7 280 532	7 704 419
Skulder			
Övriga skulder	Not 21	988	895
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 207	7 847
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		17 133 302	15 632 836

Poster utanför balansräkningen

Ansvarsförbindelser, ounyttjat kapitallofte	67 328	137 700
---	--------	---------

Förändring Eget kapital

tkr	Konsolideringsfond	Årets resultat	Totalt
Ingående balans per 1 januari 2020	5 294 708	2 275 090	7 569 798
Disposition av 2019 års resultat	2 275 090	-2 275 090	
Resultat för år 2020		349 877	349 877
Utgående balans per 31 december 2020	7 569 798	349 877	7 919 675
Ingående balans per 1 januari 2021	7 569 798	349 877	7 919 675
Disposition av 2020 års resultat	349 877	-349 877	
Resultat för år 2021		1 930 900	1 930 900
Utgående balans per 31 december 2021	7 919 675	1 930 900	9 850 575

Kassaflödesanalys

tkr	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före skatt	1 942 514	361 096
Justering av poster som inte ingår i kassaflödet		
Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar	343 644	722 149
Förändring av föräkringsteknisk avsättning	-423 887	243 687
Engångsavgift övertagna utfästelser, nyttjande av överskottsfond	-	-
Betald skatt	-11 521	-11 074
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	1 850 750	1 315 858
Förändring i finansiella placeringstillgångar	-1 753 536	-1 198 763
Förändring i övriga rörelsefordringar	5 814	-21 818
Förändring i övriga rörelseskulder	-6 639	6 900
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 754 361	-1 213 681
Årets kassaflöde	96 389	102 177
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	325 612	223 435
Årets kassaflöde	96 389	102 177
Likvida medel vid årets slut	422 001	325 612

Under perioden erhållna räntor 48 587 tkr (24 568)

Under perioden betalda räntor 0 tkr (0)

Noter

tkr om inget annat anges

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) i enlighet med Finansinspektionens allmänna råd tillämpas godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS) i den utsträckning det är möjligt enligt svensk rätt, samt RFR 2 om kompletterande redovisningsregler från Rådet för finansiell rapportering.

Ändrade redovisningsprinciper

Förutom redaktionella ändringar är tillämpade redovisningsprinciper oförändrade jämfört med föregående år. Vid beräkning av livförsäkringsavsättning tillämpas de principer för val av diskonteringsränta som följer av FFFS 2019:21 (FFFS 2008:23).

Kommande redovisningsregelverk

IFRS 4 om redovisning av försäkringsavtal har omarbetats och den nya standarden benämns IFRS 17. Införandet av den nya standarden har skjutits upp till den 1 januari 2023 vilket även innebär att försäkringsföretag kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9 fram till detta datum. Förändringar som följer av att Pensionskassan omvandlats till en tjänstepensionsförening bedöms inte innebära några väsentliga förändringar i redovisningen.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Den mest betydande effekten på de belopp som redovisas i de finansiella rapporterna kommer från de antaganden som används vid beräkningen av den försäkringstekniska avsättningen. Vid beräkning används antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet, skatter samt driftskostnader. Förändringar i dessa antaganden kan påverka befintliga avsättningar och företagets redovisade resultat. En mer utförlig beskrivning av Pensionskassans risker återfinns i not 2.

Redovisning och värdering av försäkringsavtal

De avtal som finns är att betrakta som försäkringsavtal. Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen given enligt kollektivavtal och premien fastställs utifrån försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader.

Premierna betalas in månadsvis och redovisas som premieinkomst när betalning erhållits.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna motsvaras av det belopp som krävs för att företaget vid varje tidpunkt ska kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal och består i allt väsentligt av livförsäkringsavsättning. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna beräknas som det förväntade nuvärdet av de framtida kassaflöden som kan uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal och att beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet, skatter samt driftskostnader.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen motsvaras av det förväntade nuvärdet av de framtida kassaflöden som kan uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal avseende försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader under resten av avtalsperioden för löpande försäkringar. Värdering sker enligt Lag om Tjänstepensionsföretag (2019:742) med så kallade aktsamma antaganden. Detta har framförallt påverkan på valet av diskonteringsränta. Av Finansinspektionens gällande föreskrift (FFFS 2019:21) avseende val av räntesats vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar framgår på vilket sätt räntekurvan ska fastställas. Denna anger att vid bestämmande av diskonteringsräntekurvan ska Pensionskassan utgå från marknadsnoteringar för ränteswappar. Från diskonteringsräntekurvan görs avdrag för avkastningsskatt och omkostnader. Periodens förändrade avsättning redovisas i resultaträkningen.

Avsättning för oreglerade försäkringsfall

Utgörs i balansräkningen av uppskattade slutliga kostnader för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som redan utbetalats med anledning av ersättningskrav.

Avkastningsskatt

Kassan bedriver tjänstepensionsverksamhet och beskattas huvudsakligen enligt lagen om avkastningsskatt. Skatten beräknas på de finansiella nettotillgångarna värderade till marknadsvärde vid beskattningsårets ingång. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Redovisning och värdering av placeringstillgångar

Samtliga finansiella placeringstillgångar i Pensionskassan tillhör kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Denna kategori består av två undergrupper, finansiella tillgångar som innehas för handel respektive identifierade. Gruppen identifierade avser andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Optionen). Derivat som innehas av Pensionskassan redovisas i undergruppen finansiella tillgångar som innehas för handel.

Pensionskassan har som princip att hänföra samtliga finansiella placeringstillgångar till kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Detta dels därför att Pensionskassan löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden och dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringsavsettningen löpande omvärderas genom en diskontering med aktuell ränta.

Köp och försäljning av penning- och kapitalmarknadsinstrument på avista marknaden redovisas med tillämpning av affärsdagsredovisning. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld i balansräkningen.

Värdering sker i första hand till noterat marknadspris (nivå 1), där marknadsdata för likvida instrument har inhämtats från oberoende externa källor, exempelvis börser, värderingsinstitut eller oberoende mäklare. I andra hand (nivå 2) tillämpas modellvärdering baserad på observerbar marknadsdata som grundar sig på underliggande oberoende marknadsdata som räntekurvor och annan värderingsinformation. I tredje hand (nivå 3) sker värdering delvis baserad på ej observerbar marknadsdata. Tillämpade värderingstekniker beskrivs närmare i not 14.

Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas över resultaträkningen.

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för aktier utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde.

Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning, intäkter. Även återbetalning av villkorade aktieägartillskott redovisas som utdelning.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde.

Derivattransaktioner värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Transaktioner med positivt marknadsvärde vid balansstidpunkten redovisas som placeringstillgångar medan transaktioner med ett negativt marknadsvärde redovisas som skulder.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har räknats om till svenska kronor efter balansdagens valutakurs. Realiserade och orealiserade värdeförändringar till följd av förändringar i valutakurser redovisas netto i resultaträkningen under kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader.

Övriga fordringar och skulder

Övriga fordringar och skulder värderas initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader och i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde.

Not 2 Risker och riskhantering

Finansiella risker

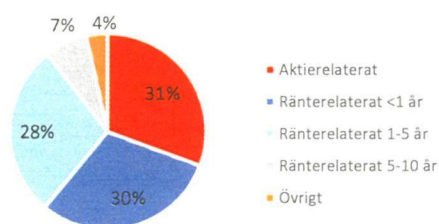
De finansiella riskerna för Pensionskassan delas upp i marknadsrisk, kreditrisk och likviditetsrisk vilka beskrivs närmare nedan.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses ofördelaktiga värdeförändringar som härrör från förändringar i priser på de finansiella marknaderna. Marknadsriskerna brukar delas upp i ränte-, aktiekurs-, valutakurs- och råvaruprisrisker.

De väsentligaste marknadsriskerna för Pensionskassan är ränte- och aktiekursrisken. Pensionskassan har inga direkta exponeringar mot andra valutor än svenska kronor. Viss valutaexponering kan förekomma genom placeringar i räntefonder.

Av diagrammet nedan framgår att 31 % (40) av tillgångarna är placerade i aktier.

En aktiekursnedgång med 10 % skulle minska värdet på motsvarande placeringstillgångar med 524 mnkr (620). En motsvarande aktiekursuppgång skulle ge motsvarande ökning av värdet. Pensionskassan har inte säkrat sig mot effekter vid förändrade aktiekurser varför en värdeförändring påverkar balans- och resultaträkning direkt.

Andelen placeringar i ränterelaterade tillgångar har ökat jämfört med föregående år dock med en begränsad ökning i ränterisk. Den genomsnittliga återstående löptiden uppgick vid utgången av räkenskapsåret till 2,3 år (2,1). En uppgång av marknadsräntorna med 100 bp hade minskat värdet på de ränterelaterade placeringstillgångarna med cirka 252 mnkr (186). En minskning av motsvarande marknadsräntor skulle ge motsvarande ökning av värdet.

På skuldsidan är ränterisken dominerande och kopplad till den diskonteringsränta som används för att beräkna Pensionskassans försäkringstekniska avsättning. Omvandling till tjänstepensionsförening

innebär en övergång från diskonteringsränta enligt FFFS 2008:23 till räntekurva enligt FFFS 2019:21 vilket medfört en engångseffekt med -864 mnkr (not 20).

Den försäkringstekniska avsättningen uppgick vid årsskiftet till 7 281 mnkr (7 704). En minskning av diskonteringsräntan med 100 räntepunkter skulle öka skuldens storlek med 1 042 mnkr (1 232). En ökad diskonteringsränta skulle ge en minskad skuld med 846 mnkr (977).

Tillgångar och skulders kontraktssenliga räntebindningstider framgår av not 16 samt 20.

Kreditrisk

Med kreditrisk i finansiella placeringar avses risken för att en motpart helt eller delvis inte i tid fullgör en förfallen fordran.

I tabellen nedan redovisas innehav med kreditrisk.

Kreditrisk, värden mnkr	2021	%-uell andel	2020	%-uell andel
Obligationer	5 377	49,5%	3 035	35,7%
Räntefonder	5 479	50,5%	5 476	64,3%
Summa	10 856	100,0%	8 511	100,0%

Pensionskassans placeringsriktlinjer sätter ramverket för vilka placeringar som kan göras. Räntebärande placeringar görs i fonder och obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade av emittenter som har en extern rating minst motsvarande så kallad "investment grade".

Obligationer utgörs av 21 innehav (16) med ett totalt nominellt belopp på 5 415 mnkr (3 025). Kreditrisken i obligationerna uttryckt som genomsnittlig kredit-spread uppgår till 54 baspunkter (97).

Räntefonderna är administrerade av Handelsbanken som betygssätter de flesta fonderna genom fond-informationsföretaget Morningstar. Ratingen visar fondens utveckling i sin kategori i förhållande till risk på en skala från 1-5 där 5 är bäst.

Räntefonderna utgörs av korträntefonder, en specialfond, ränteavkastningsfond och företagsobligationsfond. Korträntefonderna placerar i korta räntebärande värdepapper där den genomsnittliga återstående räntebindningstiden för respektive fonds placeringar varierar mellan en dag upp till ett år. Fonderna kategoriseras som lågriskfonder. Ränteavkastningsfonden är en medellång räntefond med något högre risk och med en genomsnittlig återstående löptid för fondens placeringar på upp till sju år. Genomsnittlig kreditspread i räntefonderna uppgår till 49 baspunkter (50).

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken är risken för att Pensionskassan inte kan klara sina åtaganden utan oacceptabla kostnader eller förluster. Utbetalningar, huvudsakligen pensionsutbetalningar och skattebetalningar liksom inbetalningarna, huvudsakligen försäkringspremier, utdelningar och räntor, är alla förutsägbara när i tiden de inträffar. Dessa förhållanden kombinerat med konservativa placeringsriktlinjer och likvida tillgångar gör att likviditetsrisken är begränsad.

Direktavkastning sammantaget med premieinbetalningar överstiger i normalfallet utbetalningarna på årsbasis. Pensionskassan håller en rullande rörelselikviditet motsvarande tre månaders nettobehov. Av placeringstillgångarna på totalt 17 130 mnkr (15 619) utgör 97 % (96) tillgångar som kan avyttras inom 14 dagar.

Tillgångar och skulders förfallostruktur redovisas i tabellform nedan.

Förfallostruktur Belopp mnkr	2021				
	< 1år	1-5 år	5-10 år	>10 år	Totalt
Tillgångar					
Aktier	5 853	-	-	-	5 853
Obligationer	301	3 892	1 184	-	5 377
Räntefonder	5 479	-	-	-	5 479
Inlåning	422	-	-	-	422
Övriga fordringar	2	-	-	-	2
Summa tillgångar	12 057	3 892	1 184	-	17 133
Skulder					
Försäkringsteknisk avsättning	358	1 350	1 582	3 991	7 281
Korta skulder	2	-	-	-	2
Summa skulder	360	1 350	1 582	3 991	7 283

Förfallostruktur Belopp mnkr	2020				
	< 1år	1-5 år	5-10 år	>10 år	Totalt
Tillgångar					
Aktier	6 579	-	-	-	6 579
Obligationer	400	2 137	498	-	3 035
Räntefonder	5 476	-	-	-	5 476
Inlåning	326	-	-	-	326
Övriga fordringar	217	-	-	-	217
Summa tillgångar	12 998	2 137	498	-	15 633
Skulder					
Försäkringsteknisk avsättning	360	1 347	1 548	4 449	7 704
Korta skulder	9	-	-	-	9
Summa skulder	369	1 347	1 548	4 449	7 713

Börsnoterade aktier har inget kontraktuellt förfalldatum utan de kan avyttras vid anmodan. Detsamma gäller andelar i räntefonder som kan avyttras med kort varsel.

Den försäkringstekniska avsättningen är löptidsfördelad utifrån genomsnittlig duration i enlighet med FFFS 2019:21.

Försäkringsrisk

Pensionskassans ändamål är att tillhandahålla ålders-, sjuk-, och efterlevandepension för de arbetstagare inom Handelsbankskoncernen som dess arbetsgivare anmält för inträde i föreningen. Samtliga försäkringar är uttryckta i svenska kronor och avser enbart svenska arbetsgivare. Försäkringarna följer av bankanställdas kollektivavtal om tjänstepension om inte annat avtalats mellan Handelsbanken och befattningshavaren.

Av de försäkringsformer Pensionskassan tillhandahåller utgör livsfallsrisk den största försäkringsrisken. Med livsfallsrisk menas osäkerheten i försäkringsutfall i förhållande till de antaganden som gjorts av de försäkrades livslängd. Eftersom alla pensioner som försäkrats i Pensionskassan är förmånsbestämda finns risken att det avsatta kapitalet inte räcker till för att täcka de livsvariga utbetalningarna.

Till försäkringsriskerna hör även dödsfalls- och sjukfallsriskerna. Dödsfallsrisken är risken för att dödligheten underskattats i de beräkningar som ligger till grund för de försäkringstekniska avsättningarna. Sjukfallsrisken är dels risken att sjuka försäkrade kvarstår som sjuka längre tid än beräknat och dels risken att de insjuknar i högre grad än vad som antagits.

Premier och avsättningar beräknas mot bakgrund av gällande regelverk samt interna policyer och riktlinjer. Beräknade driftskostnader är en faktor vid beräkning av premier samt försäkringsteknisk avsättning varför denna post är en del i analysen av försäkringsriskerna.

Riskerna analyseras genom regelbunden uppföljning av utfall i förhållande till gjorda antaganden. Skillnaden mellan antaganden och utfall för verksamhetens försäkringsrisker sammanfattas i resultatanalys nedan.

Belopp mnkr

Utfall försäkringsrisker	2021	2020	2019	2018	2017
Livsfall	3,3	-9,4	-18,5	-9,5	-12,6
Dödsfall	-0,7	6,1	7,5	4,6	6,8
Sjukfall	0,6	8,1	10,9	5,7	5,4
Driftskostnader	2,4	4,9	5,8	5,2	5,8
Summa	5,6	9,7	5,7	6,0	5,4

Det samlade resultatet från analysen av försäkringsriskerna uppgick till 5,6 mnkr (9,7). Som framgår av tabellen ovan så har livsfallsresultatet varit negativt i ett flertal år. Mot den bakgrunden har en förstärkning av livslängdsantagandena gjorts under året vilket medfört en engångseffekt med 595 mnkr (not 20). Pensionskassans driftskostnader är något lägre än vad som antagits.

Solvens och konsolidering

Värdet på placeringstillgångarna överstiger med god marginal den försäkringstekniska avsättningen varför sannolikheten för att Pensionskassan inte ska kunna uppfylla sina försäkringsåtaganden bedöms vara begränsad. Detta underbyggs av styrelsens egna risk- och solvensbedömning som visar på en fortsatt stark finansiell ställning.

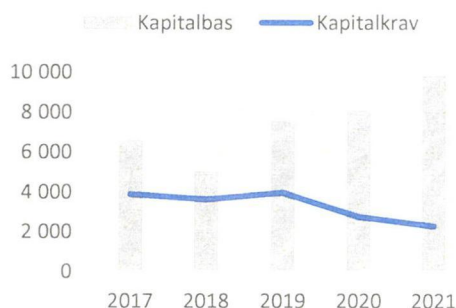
Konsolideringsnivån uppgick vid årsskiftet till 229 % (198) att jämföras med Pensionskassans konsolideringspolicy som anger att konsolideringsnivån för förmånsbestämda försäkringar inte ska understiga 125 %. Konsolideringskapitalet motsvarar eget kapital vilket uppgår till 135 % (103) av den försäkringstekniska avsättningen.

Kapitalkrav

Pensionskassan står under Finansinspektionens tillsyn och beräkning av riskkänsligt kapitalkrav följer av Lag (2019:742) om Tjänstepensionsföretag och Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:21.

Beräkning av riskkänsligt kapitalkrav sker baserat på olika scenarios för respektive riskkategori i enlighet med Finansinspektionens anvisningar. Det samlade kapitalkravet ställs i relation till Pensionskassans kapitalbas och rapporteras kvartalsvis. För det fall att kapitalbasen bedöms vara för låg i förhållande till riskkänsligt kapitalkrav vidtas åtgärder i enlighet med gällande lag och stadgar.

Före Pensionskassans omvandling till tjänstepensionsförening beräknades kapitalkrav i enlighet med den så kallade trafikljusmodellen. Av diagrammet nedan framgår kapitalbas och kapitalkrav beräknat enligt vid var tid gällande regelverk. Belopp i mnkr.

Det minskade kapitalkravet de senaste åren är främst en följd av omallokeringar mellan tillgångsslag. Diagrammet visar att Pensionskassans kapitalbas överstiger kapitalkravet med god marginal.

Operativ risk

Pensionskassan har tillikaanställd personal men som inte uppbär ersättning från Pensionskassan. Utlagd verksamhet utvärderas enligt de policyer och riktlinjer som Pensionskassans styrelse fastställt. Utlagd verksamhet regleras genom uppdragsavtal och köpta tjänster kvalitetsgranskas löpande av verksamheten. Vidare utför uppdragstagarna en egen kontroll för att minimera de operativa riskerna.

Riskhanteringsfunktionen granskar och analyserar de operativa riskerna i sitt löpande arbete och rapporterar sina iakttagelser och förslag på åtgärder till styrelsen. Förutom operativa risker förknippade med placeringstillgångar och pensionsutfästelser utgör pensionsadministrationen en nyckelprocess i verksamheten.

Belopp i tkr om inget annat anges

Not 3 Upplysningar om närstående	2021	2020
Närstående intäkter och kostnader		
Premiebetalningar	111 565	79 692
Köp av administrativa tjänster	-10 036	-10 526
Nettoresultat	101 529	69 166

Fordringar på och skulder till närstående		
Inlåning	258 416	315 250
Summa tillgångar	258 416	315 250
Övriga skulder	-	-7 364
Summa skulder	-	-7 364

Med närstående avses transaktioner med Svenska Handelsbanken AB med dotterbolag. Försäkringstagare i Pensionskassan utgörs av Svenska Handelsbanken med dotterbolag. Pensionskassan har ingen egen personal vilket innebär att all administration har lagts ut. Administrativa tjänster och internrevision köps av Handelsbanken och regleras genom uppdragsavtal. Intäkter från inlåningskonton redovisas som kapitalavkastning och framgår av not 5. Administrativa kostnader redovisas närmare under not 12.

Not 4 Premieinkomster	2021	2020
Inbetalda och tillgodoförda premier	111 565	79 692
Summa	111 565	79 692

Not 5 Kapitalavkastning, intäkter	2021	2020
Erhållna utdelningar	180 170	56 716
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	29 692	12 565
Övriga finansiella placeringstillgångar	9 555	12 002
Övriga ränteintäkter	9 340	4 007
Summa ränteintäkter	48 587	28 574
Realisationsvinst, netto		
Aktier och andelar	1 879 483	1 509 555
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	5 779
Summa realisationsvinst, netto	1 879 483	1 515 334
Summa	2 108 240	1 600 624

Not 6 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2021	2020
Aktier och andelar	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	36 877
Summa	-	36 877

Not 7 Kapitalavkastning, kostnader	2021	2020
Förvaringstjänster	-2 918	-459
Avgifter inlåningskonto	-581	-
Summa	-3 499	-459

Not 8 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	2021	2020
Aktier och andelar	-286 741	-759 026
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-56 903	-
Summa	-343 644	-759 026

Not 9 Nettoresultat per kategori av finansiella instrument

Finansiella tillgångar	2021				2020			
	Värderat till verkligt värde i resultaträkningen uppdelat på				Värderat till verkligt värde i resultaträkningen uppdelat på			
	Innehav för handel	Identifierade	Andra tillgångar	Summa	Innehav för handel	Identifierade	Andra tillgångar	Summa
Aktier och andelar	-	1 772 912	-	1 772 912	-	807 245	-	807 245
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-17 871	-	-17 871	-	59 228	-	59 228
Övriga finansiella placeringstillg	-	9 555	-	9 555	-	12 002	-	12 002
Övriga fordringar	-	-	-	-	-	-	-	-
Likvida medel	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	-	1 764 596	-	1 764 596	-	878 475	-	878 475
Finansiella skulder	-	-	-	-	-	-	-	-

Beloppen i tabellen ovan utgör en specifikation av de belopp avseende finansiella instrument som redovisas i resultaträkningen som (i) kapitalavkastning intäkter, (ii) realiserade vinster på placeringstillgångar, (iii) kapitalavkastning, kostnader, (iv) realiserade förluster på placeringstillgångar med undantag för (a) eventuella av- och nedskrivningar och (b) kapitalförvaltningskostnader.

Not 10 Utbetalda försäkringsersättningar	2021	2020
Ålderspension	-320 460	-320 363
Efterlevandepension	-17 004	-17 308
Sjukpension	-2 600	-1 997
Driftskostnader för skadereglering	-2 300	-2 300
Summa	-342 364	-341 968

Not 11 Förändring i andra livförsäkringstekniska avsättningar	2021	2020
Förändring av livförsäkringsavsättning	430 131	-235 476
Förändring av riskförsäkring	-6 244	-8 211
Summa	423 887	-243 687

Not 12 Driftskostnader	2021	2020
Administrationskostnader	-11 671	-10 957
Summa driftskostnader	-11 671	-10 957
Driftskostnader per kostnadsslag:		
Ledning och övriga stödfunktioner	-5 625	-5 683
Aktuariella kostnader	-1 411	-1 384
Juridisk rådgivning	-105	-1 438
Konsultkostnader	-911	-911
Portföljadministration	-2 340	-
Revisionsarvoden	-400	-400
Redovisningstjänster	-375	-375
Andra administrationskostnader	-504	-766
Summa driftskostnader per kostnadsslag	-11 671	-10 957
Totala driftskostnader:		
Driftskostnader för skadereglering *	-2 300	-2 300
Administrationskostnader **	-11 671	-10 957
Summa totala driftskostnader	-13 971	-13 257

*) Kostnader för skadereglering redovisas i resultaträkningen under rubriken Utbetalda försäkringsersättningar.

**) Administrationskostnader, se ovan

Not 13 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

	2021				2020			
	Värderat till verkligt värde via resultaträkningen uppdelat på				Värderat till verkligt värde via resultaträkningen uppdelat på			
Finansiella tillgångar	Innehav för handel	Identifierade	Andra tillgångar	Summa	Innehav för handel	Identifierade	Andra tillgångar	Summa
Aktier och andelar	-	5 852 601	-	5 852 601	-	6 579 190	-	6 579 190
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	10 837 847	-	10 837 847	-	8 501 334	-	8 501 334
Övriga finansiella placeringstillg	-	-	-	0	-	200 033	-	200 033
Övriga fordringar	-	20 836	-	20 836	-	26 650	-	26 650
Likvida medel	-	-	422 001	422 001	-	-	325 612	325 612
Summa	-	16 711 284	422 001	17 133 285	-	15 307 207	325 612	15 632 819

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Identifierade	Andra skulder	Summa	Innehav för handelsändamål	Identifierade	Andra skulder	Summa
Skulder	-	-	-	-	-	-	7 564	7 564
Summa	-	-	-	-	-	-	7 564	7 564

Not 14 Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde

	2021				2020			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	5 241 388	-	611 213	5 852 601	6 201 542	-	377 648	6 579 190
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 855 671	-	-	10 855 671	8 511 202	-	-	8 511 202
Övriga finansiella placeringstillg	-	-	-	-	-	-	203 033	203 033
Summa	16 097 059	-	611 213	16 708 272	14 712 744	-	580 681	15 293 425

Finansiella skulder	-	-	-	-	-	-	-	-
---------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Nivå 1; Värdering utifrån noterade marknadspriser.

Nivå 2; Värdering baserad på observerbara marknadsdata

Nivå 3; Värdering delvis baserad på ej observerbara data

Innehav i nivå 1 utgörs främst av börshandlade aktier men även av obligationer och fonder. Innehav i nivå 2 utgörs av innehav som är noterade men utan aktiv handel varför värderingen sker utifrån observerbara marknadsdata. Innehav värderade i nivå 3 utgörs av aktier och andelar där värderingen av aktieinnehavet delvis sker baserat på ej observerbara data. Innevarande år utgörs innehav i nivå 3 av aktier i Intea Fastigheter AB. Redovisning av förändringar i nivå 3 framgår av tabellen nedan:

	2021				2020			
	Aktier och andelar	Obligationer *	Övriga finansiella placeringstillg	Finansiella skulder	Aktier och andelar	Obligationer *	Övriga finansiella placeringstillg	Finansiella skulder
Förändring av innehav i nivå 3								
Redovisat värde vid årets ingång	377 648	-	203 033	-	220 810	-	203 033	-
Nyanskaffning	203 033	-	-	-	90 476	-	-	-
Avyttrat under året	-	-	-	-	-	-	-	-
Förfallet under året	-	-	-	-	-	-	-	-
Realiserad värdeförändring	-	-	-	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring	221 008	-	-	-	66 362	-	-	-
Värdeförändring redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	-
Flyttat från nivå 1 eller 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Flytta till nivå 1 eller 2	-190 476	-	-203 033	-	-	-	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	611 213	-	0	-	377 648	-	203 033	-

*) Med obligationer avses här obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Not 15 Aktier och andelar

	Marknadsvärde tkr		Anskaffningsvärde tkr	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Noterade aktier	5 241 388	6 201 542	1 954 260	2 487 816
Onoterade aktier	611 213	377 648	332 671	238 962
Summa	5 852 601	6 579 190	2 286 931	2 726 778

Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Marknadsvärde tkr		Anskaffningsvärde tkr	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Noterade värdepapper	10 837 847	8 501 334	10 674 457	8 281 042
Onoterade värdepapper	-	-	-	-
Summa	10 837 847	8 501 334	10 674 457	8 281 042

Räntebindningstider per den 31 december	Marknadsvärde tkr		Anskaffningsvärde tkr	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Mindre än 1 år	4 784 471	3 569 580	4 726 638	3 517 956
1-5 år	4 873 895	4 434 773	4 747 819	4 263 086
5-10 år	1 179 481	496 982	1 200 000	500 000
Mer än 10 år	-	-	-	-
Summa	10 837 847	8 501 334	10 674 457	8 281 042

Not 17 Övriga finansiella placeringstillgångar

	2021-12-31	2020-12-31
Räntebärande aktieägarlån	-	200 033
Summa	-	200 033

Not 18 Övriga fordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Övriga kortfristiga fordringar	17	13 798
Summa	17	13 798

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna utdelningar	3 012	-
Upplupna ränteintäkter	17 824	12 869
Summa	20 836	12 869

Not 20 Livförsäkringsavsättning

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående avsättning	7 704 419	7 460 732
Premieinkomst	111 565	79 692
Utbetalda försäkringsersättningar	-342 364	-341 968
Förändrat ränteantagande	-864 434	314 227
Premieränta	56 304	78 898
Uttag för avkastningsskatt	-8 723	-11 909
Kostnadsuttag	-19 825	-18 608
Värdesäkring	30 047	108 181
§ 6,7, och 8 pensionärer	19 300	7 100
Ändrat livslängdsantagande	595 000	-
Andra förändringar *)	-757	28 074
Utgående avsättning	7 280 532	7 704 419

*) Posten avser riskresultat, förtidspensioner, ändrad avveckling av sjukfall samt poster av engångskaraktär. Riskresultatet redovisas i tabellform i not 2.

Diskonterat kassaflöde - förfallostruktur

	2021-12-31	2020-12-31
0-1 år	357 771	360 528
1-5 år	1 350 219	1 346 530
5-10 år	1 581 969	1 548 213
> 10 år	3 990 573	4 449 148
Summa	7 280 532	7 704 419

Not 21 Övriga skulder	2021-12-31	2020-12-31
Skatteskuld avseende avkastningsskatt	988	895
Summa	988	895

Pensionskassan beskattas enligt Lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Skatten beräknas på de finansiella nettotillgångarna värderade till marknadsvärde vid beskattningsårets ingång.

Not 22 Innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag

Ett strukturerat företag är ett företag som har utformats så att röster eller liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn vid avgörandet av vem som har det bestämmande inflytandet i företaget, exempelvis när rösträtten endast avser administrativa uppgifter och relevanta aktiviteter regleras genom avtal. Pensionskassans innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag utgörs av innehav i räntefonder.

Not 23 Ställda pantar	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andelar	3 053 732	3 727 872
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 491 559	8 495 584
Kassa och bank	382 001	241 495
Summa	13 927 292	12 464 951

Skuldtäckningstilligt värde på registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning.

Stockholm den 15/3 2022

Pär Boman
Ordförande

Magnus Ericson

Anna-Karin Qvarfordt Hjelmberg

Robert Lundin

Mikael Hallåker

Mats Bernö

Marie Dahlgren Egenäs
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18/3 2022

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening, org. nr 802005-5565

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med lagen om årsredovisning i försäkringsföretags övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till föreningens styrelse, i egenskap av revisionsutskott, i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Värdering av livförsäkringsavsättningar

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen. Upplysningar om livförsäkringsavsättningar återfinns i not 1 Redovisningsprinciper, not 2 Risker och riskhantering samt i not 20 Livförsäkringsavsättning.

Beskrivning av området	Hur detta område beaktades i revisionen
Per den 31 december 2021 uppgick försäkringstekniska avsättningar till 7 281 MSEK varav 7 248 MSEK avser livförsäkringsavsättningar. Livförsäkringsavsättningar ska motsvara nuvärdet av föreningens framtida åtaganden gentemot försäkrings-tagarna med hänsyn tagen till faktorer som garanterad avkastning, omkostnader och dödlighet. Avsättningen för framtida åtaganden beräknas med hjälp av aktuariella metoder. Det redovisade beloppet innehåller väsentliga bedömningsinslag och har därför ansetts vara ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.	Vi har utfört, bland annat, följande granskningsåtgärder: - Utvärdering av lämpligheten i metoder och antaganden som tillämpas vid beräkningen. - Utvärdering av föreningens process för beräkning av livförsäkringsavsättningar. - Bedömning av tillämpade redovisningsprinciper. - Granskning av lämnade upplysningar i årsredovisningen. I vår revision har vi använt våra interna aktuarier för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att

utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Jesper Nilsson utsågs till Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförenings revisor av föreningsstämman den 13 april 2021 och har varit föreningens revisor sedan 5 april 2016.

Johan Rippe utsågs till Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförenings revisor av föreningsstämman den 13 april 2021 och har varit föreningens revisor sedan 7 april 2020.

Stockholm den 18 mars 2022

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Johan Rippe
Auktoriserad revisor